

Ohjeet hirvieläinten pyyntilupien hakemista varten (ML 8 §:n alue)

Tämä ohje koskee pyyntiluvanvaraisten hirvieläinten lupahakua vuonna 2020. Pyyntilupahakemuksen voi tehdä ja jättää 1-30. huhtikuuta 2020. Tähän yleisohjeeseen voi kevään aikana tulla vielä tarkennuksia ja muutoksia. Tämän vuoksi, **hakijan tulee vielä huhtikuussa ennen hakemuksen lopullista jättämistä lukea huolellisesti kyseistä hakukautta koskeva, 1.huhtikuuta annettu, viimeisin voimassa oleva hakuohjeistus.**

Hakemuksen voi tehdä ja jättää kahdella eri tavalla:

a) Sähköinen hakemus

Hirvieläinten pyyntilupaa voi hakea sähköisesti Oma riista -palvelussa <https://oma.riista.fi> 1.4.2020 alkaen. Suomen riistakeskus suosittelee hakemaan sähköisesti. Oma riista -palvelun sähköisessä haussa hakemus syötetään sitä varten olevan **erillisen ohjeistuksen mukaisesti**. Vuotta 2020 koskeva oma riista ohje on saatavissa riista.fi -sivuilta sekä Metsästäjä -lehdestä (nro 2/2020).

Seuran / seurueen metsästysalueita voi määrittää ja päivittää ennen hirvieläinten pyyntilupien haku-toiminnon aukeamista Oma riista -palvelussa. Oma riista -palvelulla jätetty **sähköinen hakemus menee tiedoksi riistanhoitoyhdistykselle automaattisesti.**

Oma riista -neuvonta palvelee: oma@riista.fi puh. 029 431 2111 (arkisin klo 12–16)

Sähköistä hakemista varten täytyy olla seuraavat toimet tehtynä:

- Lupaa haetaan **yksityishenkilön roolilla** Oma riista -palvelussa.
- Seura / seurue on olemassa Oma riista -palvelussa
- Hakijalla on tiedossa hakemusalueen **aluetunnus** tai yhteisluvista aluetunnukset kaikilta osakkailta. Aluetunnus muodostuu Oma riista -palvelussa määritetystä seuran / seurueen alueesta. Aluetunnus on 10 merkkiä pitkä.

Huom!

- Alue tulee olla määriteltynä metsästysvuodelle 2020–2021. Voit kopioida vanhan metsästysvuoden alueen ja päivittää sen tiedot.
- Alueen kiinteistöt ja palstat on päivitetty ajan tasalle
 - Metsähallituksen hirvialue ja mahdollisesti Metsähallituksen muodostamat hakijakohtaiset erillisalueet on päivitetty vuodelle 2020,
 - Erillisalueet on nimetty Metsähallituksen aluelupapäätöksessä hakijakohtaisesti ja niillä on kuusimerkin tunnus. Esimerkiksi Matti Meikäläinen, seurue 123456. Seuran yhteishenkilön tulee päivittää erillisalueet metsästysalueen määrittelyssä ennen hakemuksen jättämistä.

- ML 8 §:n alueella täytyy liittää hakemukseen **aluelupapäätös ja ampujaluettelo**. Liittäminen tapahtuu syöttämällä aluelupapäätöksestä löytyvä **hakemusnumero ja päätösnumero**. Aluelupapäätöksen ja ampujaluettelon voi lisätä myös liitetiedostoina. Yhteisluvista hakijan täytyy lisätä nämä kaikkien osakkaiden osalta. Samassa yhteydessä syötetään vielä erikseen ampujien määrä.

Huom!

- Oma riista -palvelu edellyttää aina ML 8 §:n alueella lisäämään tiedoston Aluelupapäätös ja ampujaluettelo -kohtiin, vaikka hakija hakee pyyntilupia pelkkien yksityismaiden perusteella tai aluelupapäätöstä ei ole paikallisen oikeudella metsästettäessä. Lisäksi Ampujien määrä -kentät täytyy täydentää järjestelmäteknisistä syistä, vaikka hakee pyyntilupia pelkästään yksityismaiden perusteella.

b) Paperinen hakemus (sähkö- tai kirjeposti)

Jos hakijalla ei ole mahdollisuutta käyttää Oma riista -palvelua, voi hakemuksen lähettää sähköpostitse tai kirjepostina haettavan alueen **riistakeskuksen aluetoimistoon**. Aluetoimistojen yhteystiedot löytyvät Suomen riistakeskuksen kotisivuilta (<https://riista.fi/riistahallinto/alueet-ja-toimipisteet/>).

Jos pyyntilupia haetaan sähköpostitse tai kirjepostina, Suomen riistakeskukselle lähetettäviä hakemuslomakkeita saa Suomen riistakeskuksen kotisivuilta www.riista.fi tai riistanhoitoyhdistyksiltä. Vanhentuneita hakemuslomakkeita ei tule käyttää. Hakemus on **hakijan toimesta viimeistään 30.4 huhtikuuta saatettava tiedoksi sille riistanhoitoyhdistykselle**, jonka toimialueeseen pääosa lupahakemuksessa tarkoitettu metsästysalueesta kuuluu.

Paperisen hakemuksen jättävien on otettava huomioon, että hakemukseen on liitettävä mukaan **kartta ja luettelo niistä kiinteistörekisterin yksiköistä tai niiden osista**, joiden alueella hirvieläimen metsästys tapahtuu. Riistakeskus vaatii kiinteistöluettelon **täydellisillä kiinteistötunnuksilla**, koska hakemusalue viedään sähköiseen järjestelmään maapinta-ala-, päällekkäisyys- ja sirpalealuetarkastelua varten. Metsästyslain 8 §:n alueella on lisäksi otettava huomioon, että ilmoitus metsästyksen osallistujista (ampujaluettelo) on täytetty huolellisesti ja ohjeiden mukaisesti oikein (luvanhakijan on varmistettava tiedot henkilökohtaisesti jokaiselta ampujaluetteloon merkityltä). Jos pyyntilupaa haetaan Metsähallituksen alueluvan perusteella, hakemukseen tulee liittää lisäksi **kopio aluelupapäätöksestä**.

Hakemuksen jättäminen

Hirvieläimen pyyntilupaa on haettava **viimeistään 30. päivänä huhtikuuta Suomen riistakeskuksetta**.

Myöhästyneitä hakemuksia ei käsitellä, vaan niihin tehdään tutkimatta jättämispäätökset.

Pyyntilupien hakemiseen liittyvissä kysymyksissä saat ohjeistusta ottamalla yhteyttä Suomen riistakeskukseen.

Oma riista -neuvonta palvelee: oma@riista.fi puh. 029 431 2111 (arkisin klo 12-16)

Yleisohjeet

Hakemus ja kartta

Hirvieläimen pyyntilupahakemuksen tulee sisältää **hakemuslomake ja kartta hakemusalueesta**.

Ohjeet tulee lukea tarkasti, sekä hakemus että kartat merkitä, syöttää ja tehdä huolella, ettei se aiheuta ylimääräistä työtä hakijalle ja hakemusten käsittelijöille. **Epäselvien tai muutoin täydennystä vaativien hakemusten osalta hakijoille lähetetään selvityspyyntö**, jossa pyydetään tarkempaa selvitystä täydennystä vaativiin hakemusasiakointiin, sekä yleensä pyydetään myös vuokrasopimusluettelo ja/tai alkuperäisten vuokrasopimusten yms. asiakirjojen kopiot. Näin toimitaan myös tapauksissa, joissa eri hakijoilla on hakemuksessa ilmoitettuna samoja, päällekkäisiä maa-alueita.

**Väärin tietojen antaminen voi johtaa hakemuksen hylkäämiseen, hallintolain mukaiseen asia-
virheen korjaamiseen itse päätöksen osalta tai mahdolliseen tutkintapyyntöön poliisille.**

Metsästyslain 8 §:n alueen hakemukset

Jos pyyntilupahakemus koskee hirvieläimen metsästämistä metsästyslain 8 §:ssä tarkoitettulla alueella ja metsästysalueeseen sisältyvien valtion omistamien alueiden pinta-ala on yli 1 000 hehtaaria, hakemukseen on liitettävä **ampujaluettelo** eli alustava ilmoitus metsästyksen ampujina osallistuvista ja heidän vakinaisista asuinpaikoistaan sekä heidän kyseisen hirvieläimen muista metsästysmahdollisuuksistaan. Jos hirvieläimen pyyntilupaa haetaan Metsähallituksen alueluvan perusteella, hakemuksen tulee aina sisältää **aluelupapäätös**.

Jos valtion maille (ML 8 §:n alue) hakevan paikallisen hakijan ampujaluettelossa on vain paikallisia asukkaita, aluelupapäätöstä ei tarvita. Suomen riistakeskus suosittelee paikallisille hakijoille alueluvan hakemista Metsähallitukselta. Aluelupa on paikallisille hakijoille ilmainen. Tämä mahdollistaa paremmin metsästysjärjestelyiden kokonaisuuden tarkastelemisen tiettyä lupa-aluetta koskien.

Metsähallituksen alueluvan hakijan ja varsinaisen Suomen riistakeskuksen myöntämän pyyntiluvan hakijan tulee olla sama henkilö tai yhdistys (poikkeus ks. ohjeet yhteisluvasta).

Ohjeen loppuosassa on tarkempaa tietoa metsästyslain 8 §:ssä tarkoitettun alueen hakuun liittyvästä ampujaluettelosta! Myös **ampujaluettelon täyttämiseen liittyvät erillisohjeet tulee lukea huolellisesti**.

Hakija

Hakijana on oltava aina luonnollinen henkilö (ihminen) tai oikeushenkilö eli juridinen henkilö (esim. rekisteröity yhdistys). Jos pyyntilupia haetaan **rekisteröidylle metsästysseuralle**, Suomen riistakeskus suosittelee, että hakijaksi merkitään metsästysseura ja hakemuksen allekirjoittaa seuran sääntöjen mukainen nimenkirjoittaja.

Jos hakijana on **rekisteröimätön seurue**, hakijaksi on silloin syytä valita joku **henkilö** seurueesta. Hän toimii myös Metsähallituksen alueluvan hakijana ja hänen nimiinsä tehdään mahdolliset metsästysvuokrasopimukset ja metsästysluvut.

Yhteisluvassa suositeltavin toimintatapa on valtuuttaa yksi henkilö toimimaan yhteisluvalla hallinnollisena haltijana ja hakemaan pyyntilupaa. Yhteisluvasta kerrotaan tarkemmin tämän ohjeen lopussa.

Haettavien pyyntilupien määrä

Pyyntilupia voi hakea tarpeelliseksi katsomansa määrän. **Yhdellä pyyntiluvalla** voi metsästää yhden **aikuisen hirvieläimen tai kaksi vasaa**. Suomen riistakeskus voi kuitenkin antaa hirvieläimen ikää ja sukupuolta sekä pyyntilupien alueellista kohdentamista koskevia lupaehtoja, jotka ovat pyyntiluvan saajaa sitovia.

Hakijoille myönnettäviin pyyntilupamääriin vaikuttavat kyseessä olevalle hirvitalousalueelle määritetyt kannan hoidon tavoitteet sekä riistahoitoyhdistyksen tai verotusteholohkon alueelle päätetyn, kyseessä olevan hirvieläimen kokonaiskiintiön suuruus, hirvieläinlajin kantatiedot sekä viranomaisten toteamien hirvieläinten aiheuttamien vahinkojen määrä. Lisäksi hakijakohtaiseen pyyntilupamäärään vaikuttaa hakijoiden hirvenmetsästykseen kelvollisten yksityismaiden maapinta-alat sekä metsästyslain 8 §:n alueelle haettaessa hakijoille pyyntilupaharkinnassa hyväksyttävien ampujen määrä.

Edellä mainitusti hakijakohtaiseen pyyntilupamäärään voi osaltaan vaikuttaa **viranomaisten toteamien** hirvieläinten aiheuttamien vahinkojen määrä. Hakemuksen perustelut -kohdassa hakijan tulee haetun pyyntilupamäärän lisäperusteluna esittää erikseen kyseessä oleva hirvieläinlajikohtaisesti tiedot viime vuosina hakemusalueella tapahtuneista ja todetuista hirvieläimen aiheuttamista liikenne-, metsä- ja maatalousvahingoista, mikäli vahinkoja on todettu ja niitä halutaan käyttää perusteena haetulle pyyntilupamäärälle. Lisäksi tässä yhteydessä tulee esittää tarvittaessa kaikki sellaiset muut asiat kohdat, joilla hakija katsoo olevan merkitystä haetun pyyntilupamäärän perusteeksi. Tarvittaessa selvityksen voi jättää hakemuksen yhteyteen lisättävällä erillisellä liitteellä.

Paperisen hakemuksen kartta ja pinta-alatiedot

Karttaan rajataan tilarajoja tai muita hakijan voimassa olevan metsästysoikeudellisen alueen rajoja pitkin hakemusalueen ulkorajat. Hakemusalueen sisällä olevat alueet, joihin hakijalla ei ole hirvieläimen metsästysoikeutta, merkitään karttaan selkeästi merkitsemällä (yliviivoittamalla tai värittämällä). Kartan sivuun on hyvä merkitä, mitä merkinnät tarkoittavat. Tärkeintä on se, että kartassa on **merkitynä hakemusalueen ulkorajat ja sisällä olevat alueet, joihin ei ole metsästysoikeutta tai -lupaa**. Samoja alueita (poikkeus valtion maat metsästyslain 8 §:n alueella) ei saa olla useassa eri hakemuksessa (koskee sekä hakemusalueen pinta-alaa että karttaa). Myös ns. **sirpalealueet tulee jättää pois hakemuskartasta** seuraavalla sivulla olevan **Sirpalealueet** -otsikon alla olevien ohjeiden mukaisesti.

Hakemusalueen kokonaispinta-alaksi merkitään hehtaarin tarkkuudella karttaan rajatun, **yhtenäisen maa-alueen pinta-ala**, jolle pyyntilupaa haetaan ja jolla hakijalla on hirvenmetsästysoikeus. Karttaan rajatun alueen maapinta-alan tulee olla sama kuin hakemusalueeksi merkitty maapinta-ala.

Valtion alueen pinta-alaksi merkitään Metsähallituksen aluelupapäätöksessä annetun alueen maapinta-ala ja Metsähallitukselta vuokratut maa-alueet. Hirvenmetsästysalueiden numerot merkitään Metsähallituksen antaman alueluvan mukaisesti.

Valtion maille haettaessa tulee hakemukseen liittää Metsähallituksen alueluvan mukana tullut kartta. Hakemukseen kuuluvat **yksityismaat merkitään samaan karttaan** yksityismaiden tilarajoja hyväksi käyttäen värittämällä tilat ja merkitsemällä kartan sivuun värin tarkoitus.

Sellaisten pinta-aloiltaan mittavien hakijoiden (esimerkiksi yhteislupien), joiden tilarajat eivät muuten riittävän tarkasti näy, tulee hakemukseen liittää mukaan kaikkien lupaosakkaiden (esimerkiksi seurojen) omat erilliskartat yllä ohjeistetulla tavalla merkittyinä. Näissäkin tapauksissa tulee lisäksi tehdä ja mukaan liittää yksi erillinen koontikartta, josta voidaan todeta yhteisluvan hakema alue kokonaisuudessaan (mittakaava enintään 1:100 000) sekä hakemuksessa mukana olevien osakkaiden metsästysalueet erikseen numeroituina (numeroinnin tulee vastata osakkaiden erilliskarttojen numerointia).

Hakemuksen täydentäminen

Luvan myöntämisen edellytysten tulee täytyä hakemuksen jättöajan määräajan päättämishetkellä (30. huhtikuuta) eikä esimerkiksi ampumakokeen puuttumista (metsästyslain 8 §:n alueella) voida korjata hakemusta myöhemmin täydentämällä. Käytössä olevien metsästysalueitten lisääminenkään määräajan päättymisen jälkeen ei ole mahdollista. Tämän vuoksi alue tulee määritellä selkeästi ja yksiselitteisesti. **Vaikka osa kiinteistöstä on mukana määräaikaan mennessä määritellyssä hakemusalueessa, saman kiinteistön osien lisääminen hakuajan päätyttyä ei ole mahdollista.** Pyyntilupaharkinnassa ja päätöksen pyyntiluparajauksessa otetaan huomioon vain maa-alueet, joihin hakijalla on koko kyseessä olevan metsästyskauden ajan kestävä, kyseessä olevan hirvieläimen metsästysoikeus tai-lupa.

Edellä mainittujen edellytysten muuttaminen tai lisääminen määräajan päätyttyä niin, että muutos voi vaikuttaa metsästysmahdollisuuksien jakaantumiseen, ei ole hallintolain 22 §:ssä tarkoitettua asiakirjan täydentämistä, joka on mahdollista vielä hakemuksen jättämiseksi säädetyn määräajan päätyttyä.

Alueen yhtenäisyys

Hirveä koskeva pyyntilupa voidaan myöntää yhtenäiselle yli 1000 hehtaarin maa-alueelle, joka sopii hirven metsästyksen ja jossa hakijalla on oikeus hirven metsästyksen. Irrallisia alle 1000 hehtaarin alueita ei oteta huomioon lupaharkinnassa, eivätkä ne lisää myönnettävien pyyntilupien määrää. Huom! Muilla pyyntiluvanvaraisilla hirvieläimillä yhtenäisen maapinta-alan vähimmäisvaatimus on 500 ha. Jos eri hirvieläinlajien metsästysalueet poikkeavat toisistaan (pyyntialueet esitettävä erikseen), Suomen riistakeskus suosittelee hakemaan kutakin hirvieläinlajeja erillisellä hakemuksella (100 euroa / hakemus).

Sirpalealueet

Sirpalealueilla (hirvi alle 1000 ha ja peurat alle 500 ha) ei voi metsästyä pyyntiluvanvaraisia hirvieläimiä!

Hirvieläimen pyyntilupahakemuksen **aluekartasta tulee poistaa alle 1000 ha (peuroilla 500 ha) ns. sirpalealueet**, jotka eivät yhdisty hakijan yhtenäiseen vähintään 1 000 ha (peuroilla 500 ha) maapinta-alan muodostavaan alueeseen. **Myös valtionmaiden sirpalealueet tulee jättää pois.** Jos kyseessä on yhteislupa, osakkaiden tulee poistaa vastaavat sirpalealueet, mikäli ne eivät yhdisty yhteisluvan osakkaiden yhdessä muodostamaan yhtenäiseen vähintään 1 000 ha (tai peuroilla 500 ha) alueeseen. Yhteisluvassa toisen osakkaan alueen sisällä olevat seurojen / seurueiden maa-alueet voivat siis olla irrallisina alle 1000 ha:n kappaleinakin, kunhan ne ovat kiinteästi yhteydessä yhteislupa-alueeseen. Niiden käytöstä on syytä sopia yhteislupaosakkaiden kesken.

Mikäli hakemusalue käsittää valtion maiden aluelupa-alueen, tulee hakijan metsästysaluetta Oma riista -palvelussa määriteltäessä käyttää alueluvasta ilmenevää lupa-alueen numeroa. Kyseinen numero syötetään metsästysaluetta määriteltäessä Metsähallitus -välilehdelle. (kts. tarkemmin oma riista sähköinen ohje)

Haettaessa sähköisesti ja käyttämällä kiinteistötunnuksen avulla **Massasyöttö** -toimintoa, palvelu lisää kyseessä olevan kiinteistön kaikki palstat. Mikäli hakemusalueeseen halutaan lisätä vain osa kiinteistöstä, käytetään ”lisää / poista yksittäisiä palstoja”- toimintoa. ”Piirrä”-toimintoa käytetään vain silloin, kun hakemusalueeseen lisätään yksittäisen palstan osa. Tällä ohjeistuksella pyritään vält-

tämään epätarkkuuksia, piirtovirheitä ja hakijoiden välisiä päällekkäisyyksiä hakemusalueissa sekä niistä johtuvaa selvittelytyötä.

Huom! tässä yhteydessä on huolellisesti tarkistettava, että hakemukseen tulee mukaan vain ne kyseessä olevan kiinteistön palstat tai maa-alueet, johon hakijalla on kyseessä olevan hirvieläimen metsästysoikeus koko metsästyskauden keston ajalle. Lisäksi massasyötön yhteydessä on myös tarkastettava, että hakemukseen ei jää erillisiä alle 1 000 ha:n sirpalealueita.

Yksi yhteinen rajapyykki yhdistää nykyisin alueet toisiinsa. **Tien, rautatien ja vesistön** vaikutus metsästysalueen yhtenäisyyteen selvitetään aina tapauskohtaisesti. Useimmiten alueen katsotaan säilyvän yhtenäisenä, jos hakijalla on suoraan tien, rautatien tai kapean vesistön vastakkaisella puolella olevalla alueella metsästysoikeus. Kuitenkin **tialuekiinteistöt**, joihin ei ole metsästysoikeutta tai -lupaa, tulee poistaa hakemuksesta. Pääsääntöisesti yleiselle tielle ei ole mahdollista saada metsästysoikeutta. **Mikäli hakija lisää hakemusalueeseen yleisen tien, hakijan on toimitettava hakemuksen liitteenä metsästysoikeuden osoittavat asiakirjat.**

Jos hakijalla on metsästysoikeuden suhteen **riidanalaisia alueita** esimerkiksi kahden erillisellä hakemuksella hakevan metsästysseurueen **päällekkäisten metsästysvuokrasopimusten** ja / tai toisen sopimuksen irtisanomiseen liittyvien seikkojen vuoksi, ne jätetään huomioon ottamatta pyyntilupaharkinnassa. Suomen riistakeskuksen toimivaltaan ei kuulu ratkaista tällaisia metsästysvuokraoikeutta koskevia yksityisoikeudellisia riita-asioita, vaan ne kuuluvat yleisen alioikeuden toimivaltaan. Sinänsä metsästyslain 16 §:n ja oikeudenkäymiskaaren 7 luvun 3 §:n mukaisesti metsästysvuokraoikeutta koskevan riita-asian yhteydessä käräjäoikeus voi asianosaisen vaatimuksesta antaa väliaikaisen määräyksen siitä, kenellä on oikeudenkäynnin aikana oikeus metsästä riidanalaisella alueella.

Suomen riistakeskus suosittelee, että kaikki metsästysvuokrasopimukset tehtäisiin kirjallisesti.

Suomen riistakeskuksen on rajattava lupa-alueesta pois sellaiset alueet, jotka eivät täytä säädettyjä pinta-alan ja yhtenäisyyden vaatimuksia. Lisäksi on mm. rajattava pois alueet, joihin hakijalla ei ole ollut tehtyjen selvitysten perusteella esittää metsästysoikeutta tai jotka ovat riidanalaisia. Päätöksillä on rajattava pyyntilupien käyttöä koskien pois ne alueet, joita ei ole pyyntilupaharkinnassa otettu huomioon. **Pyyntilupia voidaan käyttää vain pyyntiluvassa rajatulla alueella.** Ennen metsästystä jokaisen lupaosakkaan yhteyshenkilön täytyy päivittää alueensa lupapäätöksen mukaiseksi.

Huom! Suomen riistakeskus ei missään vaiheessa korjaa tai muuta hakijan sähköisesti oma riista palveluun määrittlemää, ja pyyntilupahakemuksen yhteyteen liittämää seuran tai seurueen hirvieläimen pyyntialuekarttaa. Myöskään pyyntilupapäätöksessä mainitut mahdolliset pyyntilupien käyttöalueen rajaukset ja kiinteistöjen poistot eivät riistakeskuksen toimesta päivity tai näy oma riista palvelussa olevassa hakijan kyseisessä hirvieläinpyyntialue kartassa tai osakaskartoissa. Mikäli hakijalla on esimerkiksi edellisen vuoden pyyntilupapäätöksessä tehty alueiden poistoja, eikä tilanne ole todistettavasti muuttunut näiden kyseessä olevien alueiden osalta, **hakijan tulee itse tehdä tarvittavat poistot ja muutokset kyseiseen oma riistan karttaan ennen uuden hakemuksen jättämistä.** Mikäli korjauksia ei ole tehty uudessa hakemuksessa edellisen vuoden hakemuksen tietoihin ja päätöksen poistoihin verrattuna, kyseessä voidaan katsoa olevan tahallinen väärän tiedon antaminen viranomaiselle.

Pinta-ala- ja rauhoitusaikavaatimuksista poikkeaminen

Suomen riistakeskus voi poiketa metsästyslain 27 §:n 1 momentissa säädetystä pyyntilupaan liittyvistä alueen maapinta-alaa tai yhtenäisyyttä koskevista vaatimuksista ja 37 §:n mukaisesta pyyntiluvanvaraisen hirvieläimen rauhoitusajasta, jos alue on saari tai alueeseen liittyy muu vastaava erityinen syy.

Mikäli hakija hakee normaalissa pyyntilupahaussa metsästyslain 27 §:n 4 momentin mukaisia poikkeuksia 27 §:n 1 momentissa säädetystä pyyntilupaan liittyvistä alueen pinta-alaa tai yhtenäisyyttä koskevista vaatimuksista ja metsästyslain 37 §:n mukaisesta pyyntiluvanvaraisen hirvieläimen rauhoitusajasta, hakijan tulee hakemuksessaan perustelut- kohdassa riittävässä määrin ja kattavasti itse kuvata asiakokonaisuus ongelmineen. **Lisäksi tulee ilmoittaa tarkasti alueet ja ajankohta, joille haetaan poikkeusta, sekä perustella seikkaperäisesti aina kyseessä olevan poikkeamisen tarve.** Tarvittaessa selvityksen voi jättää hakemuksen yhteyteen lisättävällä erillisellä liitteellä, jossa mukana voi olla kartta, johon on merkitty alueet, joille haetaan poikkeusta.

Vaihtomaasopimukset

Jos hakijan vuokraamia yksityismaa-alueita on edelleen siirretty (metsästyslupa) tai vuokrattu (vuokraaminen mahdollista vain maanomistajan suostumuksella) toiselle hakijalle (esim. vaihtomaasopimukset), niitä ei voida merkitä hakijan hakemuskarttaan, eikä laskea mukaan pinta-aloina hakijan hakemuksessa oleviin yksityismaihin. Jos hakija taas on saanut edelleen siirrettyinä tai vuokrattuina yksityismaita, käsitellään niitä kuten muitakin vuokramaita.

Vesialueet

Hakemusalueen karttaan merkitään ne vesialueet, joissa hakijalla on hirvieläimen metsästysoikeus ja joille haetaan pyyntilupaa. **Vesialueiden pinta-aloja ei lasketa mukaan hakijan ilmoittamaan kokonaispinta-alaan, eikä niitä oteta huomioon pyyntilupaharkinnassa pyyntilupatuottoa kerryttävinä.**

Samoja vesialueita (poikkeus metsästyslain 8 §:n alueen valtion vedet) ei saa olla useassa eri hakemuksessa. Näillä alueilla metsästysoikeuden omistajana on yleensä osakaskunta. Suositeltava ratkaisu on sellainen, että osakaskunta jakaa vesialueen pyyntiluvan hakijoille eli **kullekin pyyntiluvan hakijalle tulee oma, maa-alueita yhdistävä, karttaan rajattu vesialue**, jolle osakaskunta antaa tietyllä ajalla hirvieläimen metsästyslupaa tai vuokraa metsästysoikeuden hirvieläinten metsästystä varten. Jos hakijalla on metsästysoikeuden suhteen epäselviä vesialueita, ne jätetään huomioon ottamatta pyyntilupaharkinnassa. Tällöin vesialue ei yhdistä hakijan maa-alueita toisiinsa, jolloin yhtenäisen yli 1000 ha:n (hirvi) tai 500 ha:n (muut hirvieläimet) alueen vaatimukset eivät välttämättä täyty. Näissä tapauksissa kyseisiä alueita ei voida ottaa huomioon pyyntilupaharkinnassa, eikä lupapäätöksessä pyyntilupa-alueen rajauksessa.

Kapeita jokia sekä ojia ja puroja ei katsota vesialueeksi, jotka erottavat maa-alueita toisistaan.

Taajamat

Järjestyslain mukaan yleisen järjestyksen häiritseminen tai turvallisuuden vaarantaminen yleisellä paikalla esimerkiksi ampumalla on kielletty. Metsästyslain mukaan ilman rakennuksen omistajan tai haltijan nimenomaista lupaa eläintä ei saa ampua 150:tä metriä lähempänä sellaista rakennusta, jossa asutaan. Ilman alueen omistajan tai haltijan nimenomaista lupaa riistaeläintä ei saa myöskään etsiä pihasta tai puutarhasta eikä metsästystarkoituksessa saa kulkea viljelyksillä ennen kuin sato on korjattu tai koottu. Riistaeläintä ei saa myöskään ampua rautatien tai yleisen tien yli eikä riistaeläimen tai ampujan ollessa tällaisella tiellä. Lisäksi aluehallintovirasto voi määrääjäksi tietyllä alueella kieltää metsästyksen tai rajoittaa sitä, jos se on yleisen turvallisuuden kannalta erityisen tärkeää. **Edellä ole-**

vaan perustuen Suomen riistakeskus voi pyytää tapauskohtaiseen harkintaan perustuen hakijaa toimittamaan nähtäväksi hakemusalueisiinsa sisällytettyjen taajama-alueiden metsästysoikeyden osoittavat asiakirjat.

Ampujaluettelolomake metsästyslain 8 §:ssä tarkoitettulle alueelle haettaessa

Hirvieläimen pyyntilupahakemukseen on liitettävä mukaan ampujaluettelo, jos hakemuksessa on yli 1000 hehtaaria valtion aluetta. Ampujaluettelolomake täyttöohjeineen löytyy www.riista.fi -sivuilta tai hakemukseen voidaan liittää Metsähallitukselle jätetty ampujaluettelo.

Hakijan on henkilökohtaisesti varmistettava, että ampujalistassa olevat henkilöt ovat lupautuneet osallistumaan ampujina hirvenmetsästyksen hakijan hirviseurueessa tulevana syksynä. Suomen riistakeskuksen on metsästyslain 8 §:n alueella kiinnitettävä huomiota metsästysmahdollisuuksien tasapuoliseen jakaantumiseen. On erittäin tärkeää, että ampujaluettelolomake täytetään huolellisesti ja oikein. **Värien tietojen antaminen voi johtaa hakemuksen hylkäämiseen, hallintolain mukaiseen asiavirheen korjaamiseen itse päätöksen osalta tai mahdolliseen tutkintapyyntöön poliisille.**

Ampujaluettelolomakkeen täyttämistä varten on laadittu yksityiskohtaiset ohjeet (paperilomakkeessa takasivulla). Lue ohjeet tarkasti ennen lomakkeen täyttämistä. Ampujaluettelolomakkeen kaikki kohdat on täytettävä. Ampujalistaan merkitään vain sellaiset ampujat, **joilla ampumakoe on voimassa tai vanhenee kuluvana vuonna.**

Valtion maille tulevan suuren metsästyspaineen vuoksi pyyntilupia myönnetään pääsääntöisesti vain niille hakijoille, joissa on vähintään kymmenen metsästäjää (ampumakoe voimassa tai vanhenee kuluvana vuonna), jotka eivät metsästä muualla ja heistä vähintään kuudella ei ole hirven metsästysmahdollisuutta muualla. Edellä mainitut ampujasäännöt (ja ampujaluettelo) koskevat yhtä lailla metsästyslain 8 §:n oikeudella valtion maille hakevaa hakijaa, riippumatta siitä, haluaako hakija itse rajata hakemuksessa omaa 8 §:ään perustuvaa metsästysoikeuttaan. Pääsäännöstä voidaan poiketa lähinnä vain tapauksissa, kun alueelle ei ole ollut muita hakijoita. Tämä minimiampujavaatimus koskee ML:n 8 §:n aluetta lukuun ottamatta Enontekiötä ja Utsjokea.

Edes kymmenen metsästäjän vaatimuksen täytyminen ei takaa pyyntiluvan saamista, jos hirvikannan alhainen tiheys ja alueelle hakeneiden metsästäjien suuri määrä ei sitä jonakin vuonna salli. Metsästyslain 26 §:n perusteella 8 §:ssä tarkoitettulle alueelle pyyntilupia myönnettäessä on **lisäksi kiinnitettävä huomiota** metsästysmahdollisuuksien **tasapuoliseen jakaantumiseen** ja metsästyksen **tarkoituksenmukaiseen** järjestämiseen.

Metsästäjiä, joilla on olemassa muu metsästysmahdollisuus, jota he myös käyttävät (ns. **kyllä / kyllä ampujat**), ei oteta pyyntilupaharkinnassa huomioon hakijan lupatuottoa kerryttävänä.

Henkilöllä / **ampujalla katsotaan olevan muu hirven metsästysmahdollisuus, mikäli hän kuuluu jäsenenä muuhun sellaiseen metsästysseuraan tai sellaiseen rekisteröitymättömään seurueeseen, joka hakee hirven pyyntilupaa Suomen riistakeskukselta.** Poikkeuksen voi muodostaa henkilön koejäsenyys, jolloin todellista metsästysmahdollisuutta ei ole. Jäseneksi ottamisen ehtona voi myös olla, että jäsen ei saa osallistua hirvenmetsästyksen. Jäsen on siten jäseneksi otettaessa suostunut vähempiin jäsenoikeuksiin kuin varsinaiset normaalit jäsenet. Hirven metsästysmahdollisuuden puuttuminen tulee osoittaa tarvittaessa Suomen riistakeskukselle seuran säännöillä. Luottamushenkilöiden tmv. antamat lausunnot eivät ole riittävä osoitus.

Lupien myöntämisessä ei lainsäädännön tai oikeuskäytännön nojalla oteta huomioon ratkaisuperusteena esimerkiksi seuran metsästäjien keski-ikä tai oikeutta harrastaa yksin, matkan pituutta metsästysalueelle, henkilöiden työaikatauluja tms. Toisin **sanoen metsästäjän oma ilmoitus olemassa ole-**

van muun metsästysmahdollisuutensa tosiasiallisesta käyttämättä jättämisestä ei tee hänestä muuta metsästysmahdollisuutta vailla olevaa, eikä muuta asian arviointia pyyntilupaharkinnassa.

Ulkomaalainen metsästäjä

Ulkomaalainen henkilö voi olla hirvenmetsästyksen pyyntilupahakemuksessa ampujana. Tällaiselta ampujalta vaaditaan metsästyslain 21 a §:n mukainen riistanhoitoyhdistyksen tekemä vastavuoroinen tunnustaminen ampumakokeesta ja riistanhoitomaksun suorittaminen (metsästäjännumero), jotta hänet voidaan pyyntilupapäätöstä tehtäessä lukea hakijaseurueen hyväksi (vrt. suomalainen metsästäjä).

Yhteislupa

Metsästyslain 30 a §:n perusteella pyyntilupaa voi hakea yhteisesti useampi kuin yksi hakija, jolloin lupa myönnetään hakijoille yhteisesti (*yhteislupa*). Yhteislupaa koskevassa hakemuksessa ja päätöksessä on nimettävä yhteisluvan hallinnollinen haltija. Jos yhteislupa myönnetään useamman kuin yhden eläimen metsästämiseen, luvansaaajat voivat sopia yhteisluvan jakamisesta luvansaaajien kesken. Jokaista yhteisluvan saajaa velvoittaa se, mitä luvansaaajan velvollisuuksista metsästyslaissa ja sen nojalla säädetään.

Yhteislupaosakkaiden hallinnolliseksi haltijaksi ja luvan hakijaksi valitsema henkilö tarvitsee valtuutuksen hakea pyyntilupaa koko hakemusalueelle. Kukin yhteislupaosakas antaa tämän hakijalle erillisellä lomakkeella tai yhteislupasopimuksessa. Hakemukseen merkitään, että kyseessä on yhteislupa.

Suomen riistakeskus on laatinut ohjeellisen esimerkin yhteislupamallisopimuksesta (<https://riista.fi/metsastys/lomakkeet/pyyntilupalomakkeet/hirvielaimet/>).

Hirvieläimen pyyntilupaa hakevien yhteislupien tulee täyttää lupaosakasluettelo. Lupaosakasluettelon voi koostaa sähköisessä haussa tai sen saa sähkö- tai kirjepostihakua varten Suomen riistakeskuksen edellä mainitulta nettisivulta. Lupaosakasluettelo liitetään pyyntilupahakemuksen mukaan. Lupaosakasluettelossa esitetään pyydetty lupaosakkaiden tiedot. Tämä on tärkeää siksi, että Suomen riistakeskuksen käyttämään lupahallinto-ohjelmaan syötetään tiedot lupaosakaskohtaisesti. Tämä mahdollistaa jatkossa lupaosakkaan asioinnin Oma riista -palvelussa.

